

Lena Wallin

Utbildningsnämnden 2018-05-08

Motion om att barngruppernas storlek i förskolan avviker från riktmärket

Ärende

Utbildningsnämnden har erhållit en remiss från kommunstyrelsen.

Caroline Robson m.fl. (MP) har till kommunfullmäktige lämnat en motion 2017-11-27--30 § 111 Motion om att barngruppernas storlek i förskolan avviker från riktmärket

Bildnings- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens yttrande och sända det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna i Danderyd uppmanar kommunfullmäktige att besluta att uppdra åt kommunstyrelsen att se till:

- Att barngruppens storlek 1-2 år och barngruppens storlek 3-5 år följer riktmärket och redovisar inför utbildningsnämnden de fall där riktmärket inte följs och varför
- Att kommunen utövar tillsyn över fristående förskolor i kommunen där uppgift saknas om barngruppens storlek, antal personal och personalens utbildning
- Att redovisa kompetensförsörjning för förskolelärare och redovisa hur förskolelärare ges tid att planera den undervisning som ska ske enligt skollag och läroplan

Bildnings- och omsorgsförvaltningens utredning

I Danderyds kommun liksom i de flesta andra kommuner i Sverige är barngrupperna betydligt större än de som rekommenderas i Skolverkets Allmänna råd för Måluppfyllelse i förskolan. I de allmänna råden står på sidan 15-16 ”forskning visar att personalens utbildning och kompetens är den viktigaste kvalitetsfaktorn i förskolan men det är också viktigt med att vid resursfördelning beakta barngruppens storlek och sammansättning. Som

Lena Wallin

riktmärke för antalet barn rekommenderar Skolverket 6-12 barn i åldern 1-3 år respektive 9-15 barn i åldern 4-5 år. Riktmärket ska tolkas som något att förhålla sig till och inte något statistiskt”. Även miljöns utformning och Socioekonomiska förhållanden ska vägas in vid resursfördelning.

Redovisning av Skolverkets statistik se bilaga. (publiceras 25 april 2018).

Med den finansiering förskolorna har idag skulle det inte räcka till att bemanna avdelningarna på ett adekvat sätt om barngrupperna skulle motsvara skolverkets rekommendationer. En sådan verksamhet skulle bli oerhört sårbar då det skulle vara två i stället för tre anställda per avdelning. Även nuvarande lokaler skulle antingen behöva byggas om eller så skulle kostnaden för lokalerna utgöra en stor del av totalkostnaden. Det skulle även krävas en utbyggnad av förskoleverksamheten då ett stort antal platser skulle försvinna pga att det är färre barn per avdelning. Är ambitionen att följa skolverkets rekommendationer krävs en utredning för att utreda hur det ska gå till och hur den ska finansieras.

Förskolorna i kommunen uppger i sina kvalitetsdokument att de har som strategi att dela upp barnen i mindre grupper vid flera tillfällen under dagen för att det ska bli arbetsro där de ges möjlighet till bra lärandesituationer och där alla barn ska kunna bli sedda och bekräftade.

Föräldrarna i förskolan är mycket nöjda med förskoleverksamheten i kommunen och både pedagoger och föräldrar anser att barnen har det tryggt på förskolan och ges goda förutsättningar i sitt lärande.

Utbildningsnämnden har inte prioriterat att minska barngrupperna. Det finns en ambition att öka andelen förskollärare som idag inte når upp till Utbildningsnämndens mål med 50 % förskollärare. Det är även viktigt att övrig personal har adekvat utbildning.

De statliga satsningar som görs för att minska barngrupperna finansierar endast en liten del av kostnaden för kommunen.

Kommunen utövar tillsyn över fristående förskolor i kommunen och det innebär bland annat att följa statistik om barngruppens storlek, antal personal och personalens utbildning liksom att följa egenregins (de kommunala) förskolornas statistik. SCB samlar årligen in dessa statistikuppgifter i oktober från alla huvudmän på uppdrag av Skolverket. Statistiken redovisas nästkommande år i april. Kommunen använder den officiella statistiken från Skolverket för uppföljning av nyckeltal mm oavsett om det är kommunal eller fristående verksamhet. Statistiken redovisas alltid i Utbildningsnämndens delårs och årsredovisning.

Det är varje huvudman som ansvarar för att de har personal med rätt behörighet och kompetens för att utföra sitt uppdrag i förskolan. Det är även huvudmannen som via förskolechefen ansvarar för att ge förskolelärare och

Lena Wallin

annan personal organisatoriska förutsättningar i form av tid för att planera, följa upp och utvärdera utbildningen. Förvaltningen följer upp att förskolorna har ett systematiskt kvalitetsarbete och diskuterar hur det fungerar vid kvalitetsdialoger ute på förskolorna.

Bildnings- och omsorgsförvaltningens yttrande

Det är inte relevant att enbart följa barngruppens storlek utan det behöver ses i ett helhetsperspektiv där barngruppens storlek är en av flera faktorer.

Den ersättning förskolan får från kommunen ger dem förutsättningar att organisera sig

för att stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Hur förskolan sedan organiserar sig är beroende av de barn som har placering på förskolan, vilken personal och vilken kompetens de har. Även lokalernas utformning och vilken pedagogik som används påverkar hur man fördelar barn och pedagoger på förskolan. Generellt så är barngrupperna mindre för de små barnen.

Kommunen utövar tillsyn över de fristående förskolorna och har egentillsyn över de kommunala förskolorna och redovisar regelbundet statistik på tex antal barn/pedagog och andelen legitimerade förskollärare.

Det finns inga planer på att redovisa hur varje förskolechef arbetar med kompetensförsörjning för förskolelärare och hur förskolelärare ges tid att planera den undervisning som ska på förskolan.

Göran Hedström
Tf Bildningsdirektör

Lena Wallin
Kvalitetcontroller

Handlingar i ärendet

KF beslut 2017-11-27--30 § 111 Motion om att barngruppernas storlek i förskolan avviker från riktmärket

Motion om barngruppernas storlek i förskolan avviker från riktmärket

Statistik från Skolverket

Expedieras
Kommunstyrelsen